

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนในครั้งนี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนกับคุณลักษณะงานวิจัย 3. เพื่อเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณงานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 – พ.ศ. 2547 จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ 6 แห่ง คือ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และห้องสมุดงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) รวมถึงฐานข้อมูลออนไลน์ 3 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ งานวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดมีจำนวน 35 เล่ม โดยแบ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ 11 เล่ม ซึ่งจะสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณซึ่งเป็นวิธีที่ Snell และ Marsh (2003) ได้เสนอไว้ สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ 24 เล่ม จะสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณและการวิเคราะห์ห่อภิมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสังเคราะห์ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชุด คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่มีการกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อมูลที่เก็บได้สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยปัจจัยการมีส่วนร่วมจากการสรุปความคิดเห็นจากงานวิจัย 11 เรื่อง สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยปัจจัยการมีส่วนร่วม ซึ่งอยู่ในรูปของดัชนีมาตรฐานจำนวน 129 ค่า

การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณนั้นเริ่มต้นด้วยการสังเคราะห์เชิงคุณภาพตามด้วยการสังเคราะห์เชิงปริมาณ โดยที่การสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาภิมาณมาสังเคราะห์ ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณจะใช้การสังเคราะห์แบบพรรณนา ในส่วนที่สองจะเป็นการสังเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ เพื่อทดสอบความเป็นปัจจัยของแต่ละปัจจัย หลังจากนั้นหาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะงานวิจัยกับความ เป็นปัจจัยของการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณจะสังเคราะห์ด้วย

การวิเคราะห์อภิमानเพิ่มเติม โดยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นดัชนีมาตรฐาน หลังจากนั้นอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยคุณลักษณะงานวิจัย ในส่วนสุดท้ายจะเป็นการเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์ระหว่างการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानและการวิเคราะห์อภิमान

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

1.1 คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวน 35 เรื่องแยกเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ 11 เรื่อง และงานวิจัยเชิงปริมาณ 24 เรื่อง งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต (ร้อยละ 82.86) และเป็นงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากที่สุด (ร้อยละ 22.86) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนมากเป็นวิทยานิพนธ์ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 68.57) โดยเฉพาะสาขาบริหารการศึกษา (ร้อยละ 42.86) งานวิจัยส่วนใหญ่ผลิตในปี พ.ศ. 2545 (ร้อยละ 20) และงานวิจัยมีจำนวนมากขึ้นหลังจากปี พ.ศ.2540 ซึ่งเป็นส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย (ร้อยละ 71.43) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนหน้าทั้งหมดเฉลี่ย 168 หน้า และมีจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกเฉลี่ย 140 หน้า

1.2 คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธิตถวิทยาการวิจัย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยาย ศึกษาและอธิบายมากที่สุด (ร้อยละ 90.91) ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์มากที่สุด (ร้อยละ 45.83) งานวิจัยเชิงปริมาณส่วนมากมีแผนแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (ร้อยละ 25.71) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพทั้ง 11 เรื่องนั้น มีแบบแผนการวิจัย 3 ประเภท คือ วิจัยเชิงคุณภาพ วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และวิจัยเชิงคุณภาพผสมงานวิจัยเชิงปริมาณ งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนมากไม่มีสมมติฐาน (ร้อยละ 45.71) สำหรับงานวิจัยที่มีสมมติฐานจะมีสมมติฐานเฉลี่ย 3-4 ข้อ และเป็นสมมติฐานที่ไม่มีทิศทางเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา (ร้อยละ 17.14) และผู้ปกครอง (ร้อยละ 17.14) ซึ่งส่วนใหญ่จะศึกษาการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา หรือสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา (ร้อยละ 51.43) ศึกษาในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31.43) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษา 1 กรณีศึกษาและ 2 กรณีศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน

เครื่องมือที่ใช้โดยเฉลี่ยจะใช้ 1-2 เครื่องมือ โดยที่เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณส่วนใหญ่ คือ แบบสอบถาม และมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลน้อยกว่า 1 เดือน สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสังเกตและสัมภาษณ์มากที่สุด ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่า 1 เดือน และ มีการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งข้อมูลและวิธีวิทยาการวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 27.28) สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณมีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหามากที่สุด (ร้อยละ 70.83) และมีการหาความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากที่สุด (ร้อยละ 70.82) โดยมีค่าความเที่ยงเฉลี่ย .94 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ให้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเฉลี่ย 2-3 วิธี ซึ่งส่วนใหญ่วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (ร้อยละ 11.76) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย วิเคราะห์จำแนกข้อมูลและวิเคราะห์เปรียบเทียบมากที่สุด (ร้อยละ 18.18)

1.3 คุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนแยกออกเป็น 3 ด้าน คือปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า งานวิจัยเชิงปริมาณศึกษามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านชุมชน (ร้อยละ 37.50) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาปัจจัยทุกด้าน (ร้อยละ 90.91) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ศึกษาในประเด็น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (ร้อยละ 40) รองลงมาคือ ศึกษาบทบาทของบุคคลต่าง ๆ ต่อการมีส่วนร่วม (ร้อยละ 37.14) โดยเฉพาะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

1.4 คุณลักษณะงานวิจัยด้านคุณภาพงานวิจัย

คุณภาพงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.03$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.57 ถึง 3.59 และพบว่า งานวิจัยเชิงคุณภาพมีคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 3.25$) ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณมีคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 2.71$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमान

2.1 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानนั้น แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอแยกเป็น 2 ส่วน คือ การสังเคราะห์เชิงคุณภาพและการสังเคราะห์เชิงปริมาณ

1) การสังเคราะห์งานเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิमान

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิमान จากงานวิจัยเชิงคุณภาพทั้งหมด 11 เรื่อง โดยใช้วิธีการแปลความทั้ง 3 ลักษณะ พบว่า

การแปลความหมายเทียบกลับไปกลับมา (reciprocal translation) จากการเปรียบเทียบประเด็นอุปมา (metaphor) ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน พบว่าปัจจัย

คุณลักษณะบุคคลในชุมชน ในประเด็น ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนเป็นคุณลักษณะที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดและปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียนในประเด็น การเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมหรือการต้อนรับการให้เกียรติ มีความสอดคล้องกันของงานวิจัยที่นำมาศึกษา

การแปลความหมายเชิงหักล้าง (refutations translation) ผู้วิจัยแยกประเด็นความขัดแย้ง ออกเป็นทศนะในเชิงบวกและทศนะในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสรุปได้ว่า ทศนะเชิงบวกของบุคคลในชุมชนเกิดขึ้น เนื่องจาก ชุมชนเห็นความสำคัญต่อการศึกษา และเกิด ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน สำหรับทศนะคติเชิงลบเกิดขึ้น เนื่องจากการที่โรงเรียนไม่ให้โอกาส และชุมชนมีความรู้สึกรู้สึกว่าการศึกษาคือเป็นเรื่องไกลตัว สำหรับทศนะของบุคลากรในโรงเรียนต่อการมี ส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนในเชิงบวก คือ การที่โรงเรียนเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน ให้มีความสำคัญกับความคิดเห็นของบุคคลในชุมชน สำหรับทศนะคติเชิงลบเกิดขึ้น เนื่องจาก โรงเรียนเห็นว่า การให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้การทำงานล่าช้า เป็นต้น

การแปลความเพื่อเสนอประเด็นการโต้แย้ง (build a line of argument) สำหรับประเด็น การโต้แย้งที่มีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทั้งเชิงบวกและเชิงลบนั้น พบว่าการมีทัศนคติต่อการมี ส่วนร่วมในเชิงลบ เนื่องมาจาก พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนทั้งสองฝ่ายซึ่งทำให้ไม่อยากจะมี กิจกรรมร่วมกัน รวมถึงการเกรงใจกันและกัน เช่น ชุมชนคิดว่าตนไม่มีความรู้ เข้ามามีส่วนร่วมก็ไม่ เกิดประโยชน์อะไร ส่วนทางโรงเรียนคิดว่า การให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้ชาวบ้านเสียเวลา

2) การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีเชิงปริมาณ

ผลการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนผลการวิจัยของปัจจัยการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านชุมชน ($\chi^2 = 10.94$, $p = .00$) และปัจจัยด้านโรงเรียน ($\chi^2 = 6.56$, $p = .01$) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เมื่อพิจารณา ปัจจัยแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยด้านชุมชนที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ สภาพทั่วไปของชุมชน ($\chi^2 = 4.46$, $p = .04$) และคุณลักษณะบุคคลในชุมชน ($\chi^2 = 11.00$, $p = .00$) สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ การปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\chi^2 = 11.00$, $p = .00$) สำหรับปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน

สำหรับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะงานวิจัยกับความเป็นปัจจัยของการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน พบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นปัจจัยของการมี ส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้แก่ ปีที่ผลิต ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัย โครงการของรัฐในระดับสูง (Fisher's exact = 8.99, Cramer's V = 1.00) นอกจากนั้นสถาบันที่ ผลิต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้นำชุมชนในระดับสูง (Fisher's exact = 9.52, Cramer's V =

1.00) คณะที่ผลิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพเศรษฐกิจในระดับสูง (Fisher's exact = 6.32, Cramer's V = .81) ภูมิภาคที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพทั่วไปของชุมชนในระดับสูง (Fisher's exact = 6.74, Cramer's V = 1.00) ประเด็นที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้นำชุมชนในระดับสูง (Fisher's exact = 7.13, Cramer's V = .84) และคุณภาพงานวิจัยมีความสัมพันธ์ปัจจัยครูผู้สอนในระดับสูง (Fisher's exact = 4.65, Cramer's V = .83)

2.2 งานวิจัยเชิงปริมาณ

1) การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา

งานวิจัยเชิงปริมาณที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 24 เล่ม พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านโรงเรียน โดยแต่ละปัจจัยสามารถแยกออกเป็นปัจจัยด้านภูมิหลัง และปัจจัยด้านทัศนคติหรือพฤติกรรมต่าง ๆ

ปัจจัยด้านชุมชนแบ่งออกเป็น สภาพทั่วไปของชุมชน คุณลักษณะผู้นำชุมชน และคุณลักษณะบุคคลทั่วไปในชุมชน ซึ่งพบว่า สภาพของชุมชนที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน คือ การที่โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และการมีทรัพยากรที่สมบูรณ์มีสภาพแวดล้อมที่ดี สำหรับคุณลักษณะผู้นำชุมชนด้านภูมิหลังพบว่า ผู้นำชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมมาก คือ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้สูง ระดับการศึกษาสูง ปัจจัยด้านทัศนคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้นำชุมชนพบว่า การได้รับการศึกษาอบรมหรือเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การมีความรู้ความเข้าใจในงานและการเอาใจใส่งาน การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ และการประสานงาน สำหรับคุณลักษณะบุคคลทั่วไปในชุมชนด้านภูมิหลัง พบว่า เพศชายเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ ผู้ที่มีอายุมากเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากกว่าผู้ที่อายุน้อยและมักจะมีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ มีระดับการศึกษาสูง และมีรายได้มาก ปัจจัยด้านทัศนคติ และพฤติกรรม ต่าง ๆ ได้แก่ การเห็นคุณค่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน ความเข้าใจหลักสูตร ความเข้าใจการมีส่วนร่วม ความศรัทธารู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ความพอใจในลักษณะของนักเรียน และการมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมโรงเรียน

ปัจจัยด้านโรงเรียน แบ่งออกเป็น ลักษณะของโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียน บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครู และบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา จากการสังเคราะห์ พบว่า ลักษณะของโรงเรียนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมคือ ประวัติความเป็นมาและชื่อเสียงของโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วม คือ ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผลงานของโรงเรียน การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และการประชาสัมพันธ์ที่ดี สำหรับปัจจัยบทบาทผู้บริหารพบว่า พลังอำนาจและภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่สำคัญและควบคู่ไปกับคุณลักษณะที่ดีและจริยธรรมของผู้บริหาร ปัจจัยบทบาทครูผู้สอนที่สำคัญ คือคุณลักษณะที่ดีและ

จริยธรรมของครู สำหรับปัจจัยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านภูมิหลังพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอายุมากคือประมาณ 45 ปีขึ้นไปจะเข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามาเป็น คณะกรรมการสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยและส่วนมากจะมีอาชีพรับราชการ และมีระดับ การศึกษาสูง นอกจากนั้น การเข้าใจบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่จะทำให้ คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการมีส่วนร่วมทั้งกับโรงเรียนและชุมชนมากขึ้น และการได้รับ ค่าตอบแทน เป็นปัจจัยที่บุคคลทั่วไปจะเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและจะส่งผลให้ได้รับ โอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งกับโรงเรียนและชุมชนมากขึ้นด้วย

2) การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการเชิงปริมาณ

การทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนผลการวิจัยของปัจจัยของการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านชุมชน ($\chi^2 = 6.87, p = .01$) ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งปัจจัยผู้นำชุมชน ($\chi^2 = 5.14, p = .02$) ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านโรงเรียนพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน ($\chi^2 = 6.23, p = .01$) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนั้นปัจจัยการ ปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\chi^2 = 4.57, p = .03$) และปัจจัยของผู้บริหาร ($\chi^2 = 4.50, p = .03$) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน

สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะงานวิจัยกับความเป็นปัจจัยของการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน พบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นปัจจัย ของการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ ปีที่ผลิต สถาบันที่ผลิต และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้นำชุมชนในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 9.15, 9.15 และ 10.20 ตามลำดับ Cramer's V มีค่าเท่ากับ 0.62 ทุกตัวแปร) นอกจากนั้นพบว่า ประเด็นที่ศึกษามี ความสัมพันธ์กับปัจจัยคุณลักษณะบุคคลในชุมชน ในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 9.61, Cramer's V = 0.47) การวิเคราะห์ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน ระดับสูง (Fisher's exact = 7.97, Cramer's V = 0.83) นอกจากนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลยังมีความสัมพันธ์กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์ใน ระดับสูง (Fisher's exact = 11.27, Cramer's V = 0.70)

2.3 งานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1) การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านโรงเรียน และ ปัจจัยสภาพแวดล้อมโดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านชุมชนผู้วิจัยแบ่งออกเป็น สภาพทั่วไปของชุมชน คุณลักษณะผู้นำชุมชน และ คุณลักษณะบุคคลทั่วไปในชุมชน ซึ่งพบว่า สภาพของชุมชนที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน คือ การเป็นชุมชนดั้งเดิม มีความสัมพันธ์ภายในชุมชน การที่โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน การมีศักยภาพมีความพร้อม และการมีทรัพยากรที่สมบูรณ์มีสภาพแวดล้อมที่ดี สำหรับปัจจัยผู้นำชุมชน เมื่อพิจารณาด้านภูมิหลังของผู้นำชุมชนพบว่า ลักษณะของผู้นำชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมาก คือ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้สูงและมีระดับการศึกษาสูง ปัจจัยด้านทัศนคติและพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้นำชุมชน พบว่า การได้รับการศึกษาอบรมหรือเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและความต้องการเลื่อนฐานะของตนเองทางสังคมเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้นำชุมชนมีความมั่นใจและต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับโรงเรียน นอกจากนี้ การมีความรู้ความเข้าใจในงานและการเอาใจใส่งาน รวมทั้งการมีภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ และการประสานงาน ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน สำหรับปัจจัยคุณลักษณะบุคคลทั่วไปในชุมชน เมื่อศึกษาด้านภูมิหลังพบว่า เพศชายเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ ผู้ที่มีอายุมากเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากกว่าผู้ที่อายุน้อยและมักจะมีสถานภาพสมรส นอกจากนี้พบว่าบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้าราชการ มีระดับการศึกษาสูง และมีรายได้มาก สำหรับด้านทัศนคติ และพฤติกรรม ต่าง ๆ ได้แก่ การเห็นคุณค่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน รวมถึงความศรัทธารู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เป็นต้น

ปัจจัยด้านโรงเรียนผู้วิจัยแบ่งออกเป็น ลักษณะของโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียน บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครู และบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา จากการสังเคราะห์ พบว่า ลักษณะของโรงเรียนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมคือ ประวัติความเป็นมาและชื่อเสียงของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียนที่ใกล้แหล่งชุมชนและแหล่งทรัพยากร การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วม คือ ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผลงานของโรงเรียน การมีแผนโครงการการมีส่วนร่วม การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น การทำงานที่มีความโปร่งใส และการประชาสัมพันธ์ที่ดี สำหรับปัจจัยบทบาทผู้บริหารพบว่า พลังอำนาจและภาวะผู้นำ การมีทักษะผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน เป็นปัจจัยที่สำคัญและควบคู่ไปกับคุณลักษณะที่ดีและจริยธรรมของผู้บริหาร นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ซึ่งคุณลักษณะ

เหล่านี้จะทำให้ประชาชนมีความศรัทธาในตัวผู้บริหาร และพร้อมจะร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน ปัจจัยบทบาทครูผู้สอนที่สำคัญ คือคุณลักษณะที่ดีและจริยธรรมของครู นอกจากนั้นการไปร่วมกิจกรรม การไปเยี่ยมเยียนชุมชนถือเป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับปัจจัยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านภูมิหลังพบว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ผู้ปกครอง หรือผู้ทรงวุฒิต่างให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการศึกษา และพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุมาก มีระดับการศึกษาสูงและมีอาชีพรับราชการ นอกจากนั้นการมีประสบการณ์เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเวลานาน การมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสัมพันธ์ และการเข้าจับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่จะทำให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการมีส่วนร่วมทั้งกับโรงเรียนและชุมชนมากขึ้น

สำหรับปัจจัยสภาพแวดล้อม ซึ่งพบเฉพาะงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ โครงการของรัฐ เศรษฐกิจในท้องถิ่น การเมืองการปกครอง สังคมวัฒนธรรม และเทคโนโลยี

2) การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการเชิงปริมาณ

เมื่อนำงานวิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 11 เล่มและงานวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 24 เล่ม มาสังเคราะห์รวมกัน พบว่า ไม่สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านชุมชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมหรือไม่ และมีเพียงปัจจัยสภาพทั่วไปของชุมชนเท่านั้น ($\chi^2 = 4.57, p = .03$) ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน ($\chi^2 = 12.79, p = .00$) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยที่มีปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\chi^2 = 14.44, p = .00$) และปัจจัยผู้บริหาร ($\chi^2 = 6.37, p = .01$) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน

สำหรับคุณลักษณะงานวิจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ปีที่ผลิต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียนในระดับสูง (Fisher's exact = 11.24, Cramer's V = .85) คณะที่ผลิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้นำชุมชนในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 7.62, Cramer's V = .46) สาขาวิชาที่ผลิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้บริหารในระดับสูง (Fisher's exact = 8.55, Cramer's V = .76) ระดับงานวิจัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยผู้นำชุมชนในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 5.45, Cramer's V = .40) สังกัดที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพทั่วไปของชุมชนในระดับสูง (Fisher's exact = 6.67, Cramer's V = .76) ประเด็นที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยคุณลักษณะของบุคคลในชุมชนในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 17.17, Cramer's V = .54) และประเภทงานวิจัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยคุณลักษณะของบุคคลในชุมชนในระดับปานกลาง (Fisher's exact = 11.71, Cramer's V = .50)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ห่อภิมานงานวิจัยเชิงปริมาณ

3.1 คุณลักษณะของดัชนีมาตรฐาน (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์)

ดัชนีมาตรฐานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากงานวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 24 เรื่อง สามารถนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้จำนวน 129 ค่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เฉลี่ยเท่ากับ .19 ซึ่งแยกเป็นปัจจัยด้านชุมชน ($\bar{r} = .15$) และปัจจัยด้านโรงเรียน ($\bar{r} = .26$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกลุ่มการวิเคราะห์จำแนกตามตัวแปรปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านชุมชนประกอบด้วย ปัจจัยสภาพทั่วไปของชุมชน ($\bar{r} = .31$) ปัจจัยผู้นำชุมชน ($\bar{r} = .22$) และปัจจัยคุณลักษณะบุคคลในชุมชน ($\bar{r} = .09$) สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียนประกอบด้วย ปัจจัยลักษณะโรงเรียน ($\bar{r} = .04$) ปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\bar{r} = .31$) ปัจจัยผู้บริหาร ($\bar{r} = .51$) ปัจจัยครูผู้สอน ($\bar{r} = .38$) และปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{r} = .16$)

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

3.2.1 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เมื่อมีการจำแนกกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทำให้เกิดความแตกต่างในค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ ได้แก่ ปีที่ผลิต สถาบัน สาขาวิชา เพศผู้วิจัย การได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย แบบแผนการวิจัย ประเภทสมมติฐาน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง สังกัด ภูมิภาคที่ศึกษา ระยะเวลาการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบนัยสำคัญ ปัจจัยการมีส่วนร่วม และประเด็นที่ศึกษา

3.2.2. จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยทั้งที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง และตัวแปรจัดประเภทซึ่งผู้วิจัยได้เปลี่ยนรูปเป็นตัวแปรดัมมี่ (dummy variable) แล้ว 22 ตัวแปร ปรากฏว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน (intercorrelation) ค่อนข้างสูง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญได้แก่ ตัวแปรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียนโดยภาพรวม (.26) ปัจจัยการปฏิบัติงานของโรงเรียน (.23) ปัจจัยผู้บริหาร (.36) การศึกษาเกี่ยวกับประเด็น การศึกษาสภาพทั่วไป (.27) การศึกษาบทบาทผู้บริหาร (.33) แบบแผนการวิจัย (.19) สมมติฐานการวิจัย (.34) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (-.25) สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง (.37) สังกัด (.22) ภูมิภาคที่ศึกษา (.27) ค่าความเที่ยง (.16) การทดสอบสมมติฐาน (.59) คะแนนการประเมินงานวิจัย (-.28) ปีที่ผลิต (-.18) ความเป็น ม.คิลปากร (.33) สาขาบริหารการศึกษา (.39) ความเป็นเพศชาย (.24) และการได้รับทุน (-.23)

3.2.3 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยสามารถอธิบายความแปรปรวนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ร้อยละ 62 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ การทดสอบนัยสำคัญ (.47) ภูมิภาคที่ศึกษา (.33) การศึกษาบทบาทผู้บริหาร (.29) และการกลุ่มตัวอย่าง (.22) สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางลบมีเพียงตัวเดียว ได้แก่ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (-.39)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์

4.1 การเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानระหว่างงานวิจัยแต่ละประเภท

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानเป็นการสังเคราะห์ที่ใช้ทั้งวิธีการเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงปริมาณ ซึ่งพบว่า การสังเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพในเบื้องต้นนั้น มีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการสังเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ดังนั้นการสังเคราะห์เพียงวิธีการเชิงคุณภาพจึงให้ผลการวิเคราะห์ที่ยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะสรุปว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาผลการสังเคราะห์ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละประเภทมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกัน และการสังเคราะห์รวมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพยังให้ผลที่แตกต่างออกไป ดังนั้น การศึกษางานวิจัยเพียงบางประเภทจึงอาจจะให้ข้อค้นพบที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยทั้งหมด

คุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคุณลักษณะงานวิจัยที่เคยมีความสัมพันธ์จากการวิเคราะห์แยกแต่ละประเภทงานวิจัย

4.2 การเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानและการวิเคราะห์อภิमान

การเปรียบเทียบนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผลการสังเคราะห์ทั้ง 2 วิธีให้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกัน คือ ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อใช้การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानจะมีแนวโน้มที่จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญ เช่น ปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของโรงเรียนกับชุมชนสำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमान สำหรับการวิเคราะห์อภิमानปัจจัยด้านโรงเรียนให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าปัจจัยด้านชุมชน คุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน พบว่า วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 2 วิธีมีคุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนที่สอดคล้องกันได้แก่ ประเด็นที่ศึกษา และวิธีการกลุ่มตัวอย่าง

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

1.1 คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนนั้นมีการศึกษามาเป็นเวลานานก่อนปี พ.ศ. 2530 ที่ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ และพบว่าจำนวนงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้เพิ่มมากขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2540 และเพิ่มมากยิ่งขึ้นหลังปี พ.ศ. 2542 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่ง เป็นกฎหมายการศึกษาที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้สถาบันการศึกษาที่มีคณะที่เกี่ยวกับการศึกษาหรือเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ให้ความสนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน

1.2 คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย

งานวิจัยเชิงปริมาณที่นำมาสังเคราะห์นั้น ใช้แบบแผนในการวิจัยด้วย การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มากที่สุด (ร้อยละ 25.71) ซึ่งเป็นแบบแผนที่เหมาะสมกับการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพมีแบบแผนการวิจัยที่ใช้กันอยู่ 3 แบบ คือ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างเดียว ซึ่งงานวิจัยที่ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพนั้น จะจัดให้อยู่ในงานวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะพิจารณาจาก ส่วนที่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วม ดังนั้นเมื่อพิจารณาวิธีวิเคราะห์ข้อมูลจึงพบว่างานวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เช่น t-test ANOVA เนื่องจากสถิติเหล่านี้ใช้ตอบคำถามในวัตถุประสงค์อื่น ๆ

นอกจากนั้นยังพบว่างานวิจัยที่ศึกษามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดมี 23 คน ส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีจำนวน 1687 คน สาเหตุที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างต่างกันเนื่องจากลักษณะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ที่มีทั้งงานวิจัยเชิงปริมาณที่ต้องใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากและงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้จำนวนผู้ให้ข้อมูลไม่มากนัก ดังนั้นจึงทำให้การกระจายของข้อมูลมีค่าสูงมาก

สำหรับสังกัดที่งานวิจัยแต่ละเล่มศึกษานั้นจะเห็นว่า ผู้วิจัยเสนอหน่วยงานที่เข้าช้อนกัน คือ สำนักงานการประถมศึกษา และกรมสามัญศึกษา ซึ่งปัจจุบันคือ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่เนื่องจากงานวิจัยที่นำมาศึกษาอยู่ในช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงสังกัดต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงเสนอตามที่งานวิจัยระบุไว้ และพบว่าสังกัดที่มีการศึกษามากที่สุด คือ สำนักงานการประถมศึกษา (ร้อยละ 51.43) ซึ่งสอดคล้องกับระบบการศึกษาในประเทศไทย ที่สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาที่มีมากที่สุดและใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด

สำหรับภูมิภาคที่ศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาในภาคกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันที่ผู้วิจัยศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง จึงเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างในภาคกลาง เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และพบว่าระยะเวลาในการเก็บข้อมูล งานวิจัยเชิงปริมาณมักจะไม่ระบุระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือใช้ระยะเวลาน้อย ซึ่งต่างจากงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ระยะเวลามากกว่า เนื่องจากการระบุระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความจำเป็นสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะทำให้ข้อมูลเชิงคุณภาพมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ทั้งนี้การใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลนานก็ไม่ได้หมายความว่าข้อมูลจะถูกต้องเสมอไป แต่เป็นเพียงแนวโน้มที่จะถูกต้องมากกว่าเพราะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจบริบทที่ศึกษามากขึ้น

การตรวจสอบข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า มีการตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งข้อมูลมากที่สุด (ร้อยละ 45) สาเหตุอาจเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยเชิงคุณภาพมักไม่ได้มาจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดียวกันทั้งหมด ดังนั้นการเก็บข้อมูลจากหลายกลุ่มหรือหลายคน ก็ถือเป็นการตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งข้อมูล วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้บ่อยที่สุดคือ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้เก็บข้อมูล (ร้อยละ 20) สาเหตุอาจเนื่องมาจากงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ ซึ่งมักจะไม่มีผู้ช่วยวิจัย การเก็บข้อมูลจะมีเพียงผู้วิจัยเพียงคนเดียว ดังนั้นจึงไม่สามารถตรวจสอบสามเส้าด้านผู้เก็บข้อมูลได้

1.3 คุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ

ประเด็นในการศึกษานอกจากจะศึกษาในประเด็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนแล้ว งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ยังศึกษาบทบาทของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ซึ่งจะเห็นว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับความสนใจจากผู้วิจัยหลายท่าน เนื่องจากปัจจุบันการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษามีความชัดเจนมากขึ้น

1.4 คุณลักษณะงานวิจัยด้านคุณภาพงานวิจัย

งานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาคุณภาพในแต่ละประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ยกเว้นประเด็นผลการวิเคราะห์ และ ประเด็นการสรุป อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ ที่พบว่างานวิจัยเชิงคุณภาพมีคุณภาพงานวิจัยสูงกว่างานวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งนี้เนื่องจาก ผลการวิเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ เป็นเพียงการแปลผลจากตาราง ไม่มีการอธิบายที่ชัดเจน และส่งผลถึงการสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ที่ไม่มีการแสดงเหตุผลยืนยันความถูกต้อง น่าเชื่อถือของผลการวิจัย หรือมีการ

เชื่อมโยงผลการวิจัยกับทฤษฎี ซึ่งต่างกับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีคำอธิบายที่ชัดเจน ให้เหตุผลที่เป็นนามธรรมได้ เพราะผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลเองและเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่า และอีกเหตุผลหนึ่งอาจเนื่องมาจาก ลักษณะของปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ที่เหมาะกับการทำวิจัยเชิงคุณภาพที่จะได้ข้อมูลเชิงลึก

2. การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमान

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนมีการศึกษาปัจจัยด้านชุมชนและปัจจัยด้านโรงเรียนใกล้เคียงกัน แต่พบว่าการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมจะมีเฉพาะงานวิจัยเชิงคุณภาพ สาเหตุอาจเนื่องมาจากงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการทำวิจัยในสภาพธรรมชาติ ผู้วิจัยเน้นการเข้าใจภาพรวมทั้งหมด (นิศา ชูโต, 2545) ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่งานวิจัยเชิงคุณภาพให้ความสนใจที่จะศึกษา ซึ่งต่างจากงานวิจัยเชิงปริมาณที่ต้องวางกรอบการวิจัยที่จะศึกษา และมักจะเจาะจงศึกษาในประเด็นหลัก ๆ จนละเลยประเด็นแวดล้อมอื่น ๆ นั่นจึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งว่า ทำไมต้องนำงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาสังเคราะห์ร่วมกัน

การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानเป็นการสังเคราะห์ที่ใช้ทั้งวิธีการเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงปริมาณ และพบว่างานวิจัยเชิงคุณภาพมีผลการสังเคราะห์จากวิธีการวิจัยชาติพันธุ์วรรณาอภิमानและการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใกล้เคียงกันเนื่องจาก ความถี่ความคิดเห็นที่นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ มาจากความถี่ในวิธีวิจัยชาติพันธุ์วรรณาอภิमान สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณให้ผลการสังเคราะห์ที่ค่อนข้างแตกต่างกัน เนื่องจากการสังเคราะห์แบบพรรณนาจะถือว่า ปัจจัยที่ปรากฏในงานวิจัยเป็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทั้งหมด แต่เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถสรุปได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นในการสรุปว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน จึงควรมีสถิติอ้างอิงเพื่อให้ข้อค้นพบมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानงานวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ในขณะที่งานวิจัยเชิงปริมาณมีเพียงปัจจัยด้านโรงเรียนเท่านั้นที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และเมื่อนำงานวิจัยทั้งหมดมาสังเคราะห์รวมกัน พบว่ามีเพียงปัจจัยด้านโรงเรียนเท่านั้นที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ส่วนปัจจัยด้านชุมชนสรุปไม่ได้ว่าเป็นปัจจัยหรือไม่ สาเหตุอาจเนื่องมาจาก งานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเชิงลึกให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกิดจากชุมชนเนื่องจากได้เข้าไปอยู่ในชุมชน ในขณะที่งานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาปัจจัยด้านชุมชนเมื่อทดสอบทางสถิติแล้วมักจะไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นเมื่อนำมาสังเคราะห์รวมกันจึงสรุปไม่ได้ว่าปัจจัยด้านชุมชนเป็นปัจจัยหรือไม่

สำหรับปัจจัยด้านชุมชนของงานวิจัยเชิงคุณภาพ รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยนี้จะเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคลในชุมชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะทัศนคติของบุคคลในชุมชน เช่น ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่มีซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด เพราะ โรงเรียนส่วนใหญ่พัฒนาจากการศึกษาในวัด ซึ่งจะเกิดขึ้นมาพร้อมกับการตั้งหมู่บ้าน ตั้งชุมชน ดังนั้น ความผูกพันหรือความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ในขณะที่ปัจจัยที่ได้จากงานวิจัยเชิงปริมาณ จะมีลักษณะเกี่ยวกับภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา เนื่องจากงานวิจัยเชิงปริมาณมีการศึกษาตัวแปรที่ไม่ลึกซึ้ง เป็นตัวแปรที่สามารถเก็บข้อมูลได้ง่าย

สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่า การปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนซึ่งให้ผลการวิจัยที่ตรงกันไม่ว่าจะศึกษาจากงานวิจัยประเภทใด โดยเฉพาะการทำงานที่ให้เกิดริ้วชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชน เนื่องจากบุคคลในชุมชนมักจะคิดว่าตนไม่มีความรู้ ความสามารถ ดังนั้นการที่โรงเรียนให้เกิดริ้วชุมชน ให้ชุมชนได้เล็งเห็นศักยภาพของตน และเปิดโอกาสให้ชุมชน จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลในชุมชนกล้าที่จะเข้ามามีบทบาทในโรงเรียน นอกจากนั้นปัจจัยผู้บริหารยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร ความเอาใจใส่งาน การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการวางแผนระบบการทำงานของโรงเรียน หรือการนำเสนอนโยบายต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ปัจจัยสภาพแวดล้อมซึ่งได้จากงานวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ไม่สามารถสรุปได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วม และพบว่าปัจจัยเทคโนโลยีไม่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ สาเหตุอาจเนื่องมาจากบริบทที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนนั้น ส่วนใหญ่เป็นชุมชนชนบท เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โทรศัพท์ หรือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกลับไม่มีผลต่อชุมชนชนบท สำหรับปัจจัยเทคโนโลยีนี้น่าจะมีบทบาทสำคัญในชุมชนเมือง เนื่องจากโรงเรียนกับชุมชนไม่ได้ใกล้ชิดกันเหมือนชุมชนชนบท การมีสื่อกลาง เช่น เว็บไซต์ (web site) ของโรงเรียนที่ผู้ปกครองสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ หรือดูการปฏิบัติงาน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้โรงเรียนและชุมชนเข้าใจกันมากขึ้น

คุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ปีที่ผลิต สถาบัน คณะที่ผลิต ภูมิภาคที่ศึกษา ประเด็นที่ศึกษา และคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งแต่ละตัวแปรต่างมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่แตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น ปีที่ผลิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยโครงการของรัฐ ซึ่งพบว่า ปัจจัยโครงการของรัฐ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 – 2545 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเข้ามามีบทบาทต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และภูมิภาคที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพทั่วไปของชุมชน สาเหตุอาจเนื่องจากสภาพทั่วไปของชุมชนในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน จึงทำให้แต่ละภูมิภาคมีความคิดเห็นต่อปัจจัยนี้แตกต่างกันไปด้วย เป็นต้น สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ปีที่ผลิต สถาบันที่ผลิต การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นที่ศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้นยังพบว่า คุณลักษณะงานวิจัยบางตัวแปรไม่สามารถหาความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมบางปัจจัยได้ เนื่องจากงานวิจัยเชิงปริมาณมีการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมไม่หลากหลาย เมื่อนำงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์รวมกัน พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนที่แตกต่างจากการสังเคราะห์แยกประเภทงานวิจัย ได้แก่ สาขาที่ผลิต ระดับงานวิจัยและสังกัดที่ศึกษา สำหรับสาขาที่ผลิตพบว่า สาขาวิชาบริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่า ปัจจัยผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ทำวิจัยที่ศึกษาในสาขาวิชาบริหารการศึกษามักจะเป็นผู้บริหารและขอขำยของสาขาวิชา ก็เป็นการศึกษาผู้บริหาร ดังนั้นจึงมีโอกาสสูงที่สาขาวิชาบริหารการศึกษามีผลต่อปัจจัยผู้บริหาร

3. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ดัชนีมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยสังเคราะห์จากงานวิจัยเชิงปริมาณ 24 เล่ม ซึ่งเป็นการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยตรง เพราะผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะงานวิจัยที่เสนอค่าสถิติครบถ้วนเท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยต้องการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยตรงเพื่อเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณ ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงมีจุดอ่อนเรื่องจำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนน้อย เนื่องจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหรือการวิจัยเชิงสำรวจ สถิติที่ใช้ไม่สามารถนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในอดีตที่ยังไม่มีคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ ทำให้พบว่างานวิจัยในปัจจุบันเริ่มจะมีการใช้สถิติที่สูงมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ผลิตหลังปี พ.ศ. 2540 เนื่องจากจำนวนงานวิจัยมีจำนวนน้อย และ

เพื่อให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาน ผู้วิจัยจึงใช้หน่วยวิเคราะห์ระดับ การทดสอบสมมติฐานทั้งหมด (ระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์) ซึ่งมีจำนวน 129 ค่า ผลการ วิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง $-.61$ ถึง $.86$ ซึ่งจะเห็นว่ามีค่าที่มีความสัมพันธ์ ทางลบ แสดงว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาในงานวิจัยเป็นตัวแปรที่ส่งผลตรงข้ามต่อการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชน และส่งผลให้ค่าเฉลี่ยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำ ($\bar{r} = .19$)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เมื่อแยกตามคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระพบว่า ปัจจัย ด้านโรงเรียน ($\bar{r} = .26$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าปัจจัยด้านชุมชน ($\bar{r} = .15$) แต่เมื่อ พิจารณาจำนวนการทดสอบสมมติฐานพบว่า มีการศึกษาปัจจัยด้านชุมชน (77 ค่า) มากกว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน (52 ค่า) ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า นักวิจัยส่วนใหญ่สนใจปัจจัยที่เกิดจากชุมชน แต่ผลการวิเคราะห์กลับพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมมากกว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ปัจจัยผู้บริหาร ($\bar{r} = .51$) รองลงมาคือ ปัจจัยครูผู้สอน ($\bar{r} = .38$) ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกิดจากบุคลากร ในโรงเรียน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ปัจจัยลักษณะ โรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าลักษณะภายนอกของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นที่ตั้ง ชื่อเสียง อัตราส่วนครู ต่อนักเรียน ไม่ได้ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เมื่อพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยที่ ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพล ทางบวกได้แก่ ตัวแปรที่มีประเด็นที่ศึกษาบทบาทผู้บริหาร ตัวแปรที่มีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบเป็นระบบ ตัวแปรที่มีภูมิภาคที่ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตัวแปรที่มีการทดสอบ นัยสำคัญที่มีความแตกต่างทางสถิติ และขนาดกลุ่มตัวอย่าง (มีอิทธิพลทางลบ) แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรดังกล่าวสามารถเลือกปัจจัยมาศึกษาได้เหมาะสม เนื่องจากทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์มีค่าสูง สำหรับขนาดกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลทางลบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2541)

4. การเปรียบเทียบการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมานและการวิเคราะห์ อภิมาน

สำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมานและการวิเคราะห์อภิมานนั้นมีความ แตกต่างกันตั้งแต่วิธีการคิด เพราะการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมานมีวิธีการคิดที่ ชี้ขาดไปเลยว่าปัจจัยนี้ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมหรือไม่ แต่สำหรับการวิเคราะห์อภิมานจะให้ค่าดัชนี มาตรฐานที่จะเห็นรายละเอียดของทุกปัจจัยว่ามีอิทธิพลมากน้อยเพียงใด สำหรับผลการ สังเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ชี้ชัดว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กระบวนการ ทางปัญญานั้น จะมีแนวโน้มที่จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงเมื่อใช้วิธีวิเคราะห์อภิมาน

ทั้งนี้เนื่องจาก การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानสำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณจะนำการทดสอบสมมติฐานที่มีนัยสำคัญและไม่มีนัยสำคัญมาใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์อภิमान ที่พบว่า การทดสอบนัยสำคัญเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด

สำหรับความเหมาะสมในการเลือกวิธีการสังเคราะห์นั้น พบว่า งานวิจัยเชิงปริมาณไม่เหมาะที่จะใช้การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानเพราะการวิเคราะห์จะได้แค่การนับคะแนนเสียง (Vote counting) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพเหมาะที่จะใช้การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमान เพราะนอกจากจะได้ข้อมูลในเชิงคุณภาพแล้ว ยังให้ค่าสถิติเพิ่มเติมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยที่ความสำคัญจะอยู่ที่ปัจจัยด้านโรงเรียนมากกว่าปัจจัยด้านชุมชน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของโรงเรียน คุณลักษณะของผู้บริหาร และคุณลักษณะของครูผู้สอน ดังนั้น บุคลากรในโรงเรียนควรเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน ปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อชุมชน โดยให้เกียรติชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สำหรับปัจจัยด้านชุมชนนั้น การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนจะขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของบุคคลในชุมชน เช่น ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน หรือสภาพทั่วไปของชุมชน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน หรือ ความสัมพันธ์ภายในชุมชน รวมถึงการเห็นคุณค่าในตัวเองของบุคคลในชุมชน ซึ่งจะเห็นว่าปัจจัยส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับทัศนคติของคนในชุมชน ดังนั้นโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ชุมชนมีความศรัทธา เชื่อมั่น ในการทำงานของโรงเรียน

2. สำหรับผู้อ่านงานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนควรคำนึงถึงคุณลักษณะงานวิจัย เช่น ปีที่ผลิต สาขาที่ผลิต การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และภูมิภาคที่ศึกษา เป็นต้น เนื่องจากคุณลักษณะงานวิจัยดังกล่าวจะมีผลต่อผลการวิจัยซึ่งผู้อ่านงานวิจัยจึงควรพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยเหล่านี้ประกอบกับผลการวิจัย

3. การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानเป็นการสังเคราะห์อีกวิธีหนึ่งที่สะดวกไม่ยุ่งยาก และผลการสังเคราะห์โดยภาพรวมใกล้เคียงกับการวิเคราะห์อภิमान ดังนั้นสำหรับผู้ที่จะเริ่มสังเคราะห์งานวิจัยสามารถเลือกใช้การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानได้

4. การเลือกใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยให้เหมาะสมนั้น การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิमानมีความเหมาะสมกับงานวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่างานวิจัยเชิงปริมาณ ในเรื่องสาระ

สนเทศที่ได้รับ เพราะเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือมีความเป็นปรนัยในการสังเคราะห์มากขึ้น สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณควรใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณเพราะให้ค่าดัชนีมาตรฐานที่สามารถเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลในแต่ละปัจจัยได้

5. การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึง อคติที่เกิดจากผู้วิจัย เนื่องจากการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพยังมีความเป็นอัตนัยในการสรุปผลต่าง ๆ เพราะผู้วิจัยเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีวิธีการตัดสินใจว่า ปัจจัยใดส่งผลต่อการมีส่วนร่วมโดยอ่านงานวิจัยอย่างละเอียด และหาหลักฐานยืนยันให้ได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลจริง หลักฐานนั้นอาจจะมาจาก บทสนทนา การสังเกต ข้อมูลที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การให้สัมภาษณ์บุคคลทั้งสองฝ่าย กรณีที่ไม่มีหลักฐานยืนยันจะพิจารณาที่การสรุปผลของงานวิจัยนั้น ๆ ถ้างานวิจัยนั้นยังไม่ชี้ชัดว่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยหรือไม่ ผู้วิจัยจะถือว่าปัจจัยนั้นไม่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยไม่ได้ศึกษารูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ทราบว่า โรงเรียนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะใดมากที่สุด ดังนั้นผู้ที่สนใจจะสังเคราะห์งานวิจัยต่อไป จึงควรทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีตัวแปรต้นมากกว่า 1 ตัวแปร เช่น ศึกษาตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม และตัวแปรรูปแบบการมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยเป็นประโยชน์มากขึ้น

2. ผลการสังเคราะห์พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในระดับประถมศึกษา และไม่มีการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในระดับอุดมศึกษา ซึ่งชุมชนของการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นจะอยู่ในลักษณะของ องค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือโรงงาน เป็นต้น ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้ต้องมีการฝึกงานก่อนจะสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการศึกษาหาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงน่าจะเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย และได้องค์ความรู้ที่ประโยชน์หลากหลายมากขึ้น

3. สำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิมาณนั้น พบว่า ให้ค่าสถิติไค-สแควร์ที่สามารถประมาณค่าเป็นค่าดัชนีมาตรฐานได้ ดังนั้นผู้ที่สนใจสามารถศึกษาค่าดัชนีมาตรฐานที่ได้จากการวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาอภิมาณเปรียบเทียบกับค่าดัชนีมาตรฐานที่ได้จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ว่ามีผลแตกต่างกันหรือไม่ และยังสามารถนำงานวิจัยเชิงปริมาณและ

งานวิจัยเชิงคุณภาพมาสรุปรวมอยู่ในรูปของดัชนีมาตรฐานได้ ซึ่งน่าจะมีการพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ต่อไป

4. การสังเคราะห์ครั้งนี้กำหนดให้คุณภาพงานวิจัยที่ได้จากคะแนนการประเมินคุณภาพงานวิจัยเป็นตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยตัวแปรหนึ่ง และไม่ได้ศึกษาว่า คุณภาพงานวิจัยที่แตกต่างกันนั้นเกิดจากคุณลักษณะงานวิจัยใด เพราะไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นผู้ที่ทำวิจัยต่อไปควรมีการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณภาพงานวิจัยเพิ่มเติม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์งานวิจัยนั้นมีการพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งการสังเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงปริมาณอาจใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลเชิงเส้นระดับลดหลั่น (hierachical linear model = HLM) หรือโมเดลลิสเรล (LISREL) ช่วยในการวิเคราะห์ นอกจากนี้ในส่วนของการสังเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพอาจใช้โปรแกรม ethnograph หรือโปรแกรม hyperresearch เพื่อช่วยให้การสังเคราะห์มีความสะดวกมากขึ้นในกรณีที่ต้องสังเคราะห์งานวิจัยจำนวนมาก

6. การสังเคราะห์ในครั้งนี้ได้นำเสนอผลสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 35 เล่ม ซึ่งการวิจัยในครั้งต่อไป สามารถนำผลสรุปนี้ไปศึกษาเพิ่มเติม หรือเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย